

Plantensoortkartering

Het betreft een plantensoortkartering (grassen, zegen, russen en kruiden) waarbij de mate van voorkomen in een eenvoudige lettercode wordt aangegeven. De mate van voorkomen is ingeschat in het veld.

Werkwijze

Het geïnventariseerde deel is opgedeeld in 4 deelgebieden:

- 1: Bloemrijk hooiland en poel (2533 m²)
- 2: Wandelpad met de grazige hellingen aan weerszijden (5863 m²)
- 3: De helling aan de noordkant van de plas (1055 m²)
- 4: De oever van de plas, 1 tot 2 meter breed

De gebiedsdelen zijn hieronder op kaart aangegeven.

Het inventariseren gebeurt door kriskras door het gebiedsdeel te lopen en de voorkomende plantensoorten te noteren. De inventarisatie heeft plaatsgevonden op 27 mei (gebied 1), 3 juni (gebied 2), 7 juni (gebied 3) en 8 juni (gebied 4). Per bezoek is circa 1,5-2 uur tijd besteed. De veldinventarisatie is gedaan door een aantal vrijwilligers van de werkgroep Stijgoord en een aantal IVN vrijwilligers. Het uitwerken van de gegevens is gedaan door Andrea van den Berg en Ton Klomphaar (tevens aangesloten bij de vrijwilligersgroep Stijgoord). Na vaststelling van de aanwezige plantensoorten is een globale inschatting gemaakt van hoeveel (aantal) er voorkomen in het betreffende gebiedsdeel. De FLORON-aantalsschaal is hiervoor gebruikt. Het betreft dus een schatting van aantallen en niet de

bedekking in procenten van bovenaf gezien. Van het gebiedsdeel 4 (oever) is geen aantalsschatting gedaan, enkel de aanwezigheid van plantensoorten is genoteerd.

FLORON-aantalsschaal

A = 1

B = 2 - 5

C = 6 – 25

D = 26 – 50

E = 51 – 500

F = 501 – 5000

G = > 5000

Resultaten

Alle waargenomen soorten zijn in een excel-tabel gezet met de aantalscode en in welk gebiedsdeel ze zijn waargenomen. Vervolgens zijn verschillende selecties gemaakt voor meer inzicht in het geheel. Deze selecties zijn in opeenvolgende tabbladen opgenomen. Een aantal hiervan wordt verderop besproken. Het excel-bestand is bijgevoegd.

Tijdens de veldinventarisatie zijn enkele waarnemingen gedaan van soorten uit andere soortgroepen dan planten:

-Hooiland (gebied 1)

Rups Grote beer (nachtvlinder), Driehoek ééndagsvlieg, Icarusblauwtje (dagvlinder), Hommelreus.

-Weiland (gebied 2)

Bruin zanddoogje (dagvlinder)

-Weiland (gebied 3)

Rouwende gouden tor, lantaarntje (waterjuffer)

Opgemerkt wordt dat vrij snel na de inrichting van het gebied plaatselijk een zaadmengsel met kruiden en grassen van bekende samenstelling is ingebracht. Een aantal soorten is aanwezig in de gebiedsdelen en een aantal soorten waarvan zaad is ingebracht is niet waargenomen (onderaan in de tabel).

Verder valt nog op in de soortentabel dat er een aantal soorten voorkomt die je niet direct van nature zou verwachten. Hieronder zijn een aantal akkerplanten. Deze zijn waarschijnlijk op andere momenten ingebracht (Bolderik, Korenbloem, Ringelwikke, Slofhak, Voederwikke, Gewone Kaardenbol, Kamgras, Kleine pimpernel, Rapunzelklokje, Wilde cichorei, Wilde peen en Zeepkruid).

Ingebrachte soorten zaadmengsel met hun voorkomen:

	ingez	Ingebrachte Soort (zaad)	Geb. 1	aantal	Geb. 2	aantal	Geb. 3	aantal	Geb. 4
1	x	Duizendblad			2	E	3	F	
2	x	Gestreepte witbol	1	G	2	G	3	E	4
3	x	Gewone brunel					3	D	
4	x	Gewone margriet	1	E	2	E	3	F	
5	x	Gewone rolklaver	1	E			3	F	4
6	x	Gewone/Akkerhoornbloem	1	F	2	E	3	F	
7	x	Gewoon Biggenkruid	1	E	2	C	3	D	
8	x	Gewoon reukgras	1	E	2	E	3	E	
9	x	Glad walstro	1	E	2	D			
10	x	Grasmuur	1	E	2	A			
11	x	Grote klaproos spec.			2	D	3	C	
12	x	Grote ratelaar			2	F			4
13	x	Knoopkruid	1	E			3	E	
14	x	Kruipende boterbloem	1	C			3	C	4
15	x	Leeuwentand spec.			2	B			
16	x	Rode klaver	1	E	2	E	3	E	
17	x	Rood zwenkgras			2	E			
18	x	Scherpe boterbloem	1	E	2	E	3	B	4
19	x	Sint Janskruid	1	E	2	C	3	D	
20	x	Smalle weegbree	1	G	2	F	3	G	4
21	x	Vogelwikke	1	E					
		Ingebracht, niet waargenomen:							
22	x	Gele morgenster							
23	x	Gewone spurrie							
24	x	Gewoon struisgras							
25	x	Kleine ratelaar							
26	x	Schapenzuring							
27	x	Stijf havikskruid							
28	x	Veldlathyrus							
29	x	Veldzuring							
30	x	Vlasbekje							

Huidig beheer

Hooiland, deelgebied 1:

Wordt 2x per jaar gemaaid. 1^e keer 2^e helft van juni, 2^e keer eind augustus/begin september. Beide keren wordt ongeveer 10 - 20% niet gemaaid. Bij de 2^e keer maaien wordt het deel dat bij de eerste keer maaien is blijven staan wel gemaaid en wordt op een andere plek 1 of 2 stukjes gespaard.

Dit 10 – 20% sparen van de vegetatie ('insectenstroken') heeft een belangrijke ecologische functie.

1: Plantensoorten die bij de 1^e keer maaien nog geen rijp zaad hebben gevormd krijgen de kans dit wel te doen en kunnen zich zo via zaad handhaven en verspreiden.

2: Veel insecten (bijv. sprinkhanen), kevers en spinnen hebben een heel zomerseizoen nodig om zich in de vegetatie te kunnen ontwikkelen en zich voort te planten.

3: Stukjes vegetatie laten staan bij de 2e keer maaien is belangrijk voor veel soorten als beschutting in de winter, zowel als ei (ei-afzet op de planten), larve en pop (beschutting). Maar ook als leefgebied voor muizen en kevers (o.a. wintervoer voor roofvogels en andere predatoren zoals spitsmuizen).

Begrazing deelgebied 2, 3 en 4 (één begrazingsgebied):

Hier vindt extensieve seizoensbegrazing plaats met 2 stuks jongvee (vaarzen) van april tot eind oktober. Het is van belang dat aan het eind van het graasseizoen het grootste deel vrij kort is begraasd (70% van de oppervlakte, maar ook dat pleksgewijs nog enige ruigte aanwezig is (30%)). Hoeveel er precies wordt begraasd en blijft staan is moeilijk te bepalen en is erg afhankelijk van het weer in het groeiseizoen. Zo was 2024 een goed groeiseizoen met weinig droogte en veel gewas. Aan het einde van het graasseizoen stond er nog veel gewas. Het is dan sterk aan te bevelen om aanvullend een gedeelte te maaien en af te voeren. Dit om verruiging te voorkomen en aanvullend te "verschrallen" = extra voedingstoffen af te voeren. Ook belangrijk om de begrazing extensief te houden zodat veel soorten tot bloei en zaadsetting kunnen komen.

Exoten

Bestrijding van exoten blijft belangrijk. Het betreft hier voornamelijk Reuzenberenklauw.

De Inventarisatie

De gevonden soorten in de graslanden zijn hieronder weergegeven in de verschillende deelgebieden met de mate van voorkomen. (Totaal weergave).

In totaal 121 soorten waargenomen. Een respectabel aantal!

	Soort	Geb. 1	aant	Geb. 2	aant	Geb. 3	aan t	Geb. 4	Ingez.
1	Akkerdistel	1	E	2	F	3	F	4	
2	Alant spec.					3	A		
3	Amerikaanse eik	1	E	2	C				
4	Bastaardklaver			2	E				
5	Beekpunge							4	
6	Beemdgras spec.	1	E	2	E				

7	Bijvoet			2	D	3	E		
8	Boerenwormkruid			2	F	3	C	4	
9	Bolderik					3	B		
10	Bosaardbei					3	C		
11	Bosbies	1	D	2	F			4	
12	Braam spec.	1	E	2	E				
13	Brem					3	A		
14	Canadese fijnstraal			2	E	3	B		
15	Dagkoekoeksbloem			2	B				
16	Duizendblad			2	E	3	F		X
17	Echt bitterkruid					3	A		
18	Eekhoorngras					3	E		
19	Engels raaigras			2	E	3	G		
20	Fluitenkruid			2	A				
21	Gekroesde Melkdistel	1	C	2	E	3	E		
22	Gelderse roos	1	B						
23	Gele Lis	1	C					4	
24	Gele waterkers			2	D				
25	Gestreepte witbol	1	G	2	G	3	E	4	X
26	Gewone brunel					3	D		X
27	Gewone ereprijs			2	D				
28	Gewone kaardebol					3	B		
29	Gewone margriet	1	E	2	E	3	F		X
30	Gewone raket			2	B				
31	Gewone rolklaver	1	E			3	F	4	X
32	Gewone teunisbloem					3	C		
33	Gewone waterbies							4	
34	Gewone/Akkerhoornbloem	1	F	2	E	3	F		X
35	Gewoon Biggenkruid	1	E	2	C	3	D		X
36	Gewoon biggenkruid			2	C				X
37	Gewoon Knoopkruid	1	E			3	E		X
38	Gewoon langbaardgras			2	E				
39	Gewoon reukgras	1	E	2	E	3	E		X
40	Glad walstro	1	E	2	D				X
41	Glanshaver			2	F	3	B		
42	Grasmuur	1	E	2	A				X
43	Greppelrus	1	D	2	B				
44	Grote berenklauw	1	B	2	A				
45	Grote brandnetel			2	E	3	E		
46	Grote engelwortel							4	
47	Grote klaproos spec.			2	D	3	C		X
48	Grote klit			2	C	3	C		
49	Grote ratelaar			2	F			4	X

50	Grote vossenstaart	1	E						
51	Grote wederik			2	B				
52	Grote weegbree			2	B			4	
53	Harig wilgeroosje			2	C				
54	Hazenpootje			2	B	3	E		
55	Heermoes	1	E	2	E			4	
56	Hoge cyperzegge	1	B						
57	Hondsdrif	1	B	2	E	3	E	4	
58	Hoornblad spec. (in water)	1	F						
59	Ijle dravik			2	F	3	E		
60	Ijle zegge			2	A				
61	Jacobskruiskruid	1	E	2	F	3	F	4	
62	Kamgras	1	A	2	E	3	D		
63	Kleefkruid			2	A				
64	Klein hoefblad			2	B				
65	Klein streepzaad					3	A		
66	Kleine klaver			2	F			4	
67	Kleine ooievaarsbek			2	C	3	E		
68	Kleine pimpernel			2	E				
69	Knolrus	1	E					4	
70	Korenbloem	1	A	2	A				
71	Kropaar	1	E	2	D				
72	Kruipende boterbloem	1	C			3	C	4	X
73	Kruldistel			2	D	3	D		
74	Krulzuring							4	
75	Late guldenroede			2	B				
76	Leeuwentand spec.			2	B				X
77	Liggende klaver	1	G			3	F	4	
78	Melganzenvoet			2	C				
79	Moerasandoorn			2	D				
80	Moeras-vergeet-me-nietje			2	C				
81	Paardenbloem	1	C	2	C			4	
82	Paddenrus							4	
83	Pitrus	1	C	2	C			4	
84	Rapunzelklokje			2	A	3	A		
85	Reuzenberenklauw	1	B	2	B				
86	Ridderzuring	1	E	2	C				
87	Riet	1	F					4	
88	Rietgras			2	B				
89	Ringelwikke			2	A				
90	Rode klaver	1	E	2	E	3	E		X
91	Rood zwenkgras			2	E				X
92	Ruige zegge	1	D	2	D			4	
93	Ruw beemdgras					3	E		

94	Scherpe boterbloem	1	E	2	E	3	B	4	X
95	Scherpe zegge							4	
96	Schietwilg			2	D				
97	Sint Janskruid	1	E	2	C	3	D		X
98	Slipbladige ooievaarsbek	1	A						
99	Slofhak					3	E		
100	Smalle weegbree	1	G	2	F	3	G	4	X
101	Speerdistel			2	C	3	D		
102	Teunisbloem spec.			2	C				
103	Tijmereprijs	1	B						
104	Timoteegras	1	E	2	C	3	D		
105	Voederwikke			2	C	3	A		
106	Vogelwikke	1	E						X
107	Waterkers							4	
108	Watermunt			2	E			4	
109	Waterweegbree							4	
110	Wilde cichorei			2	D				
111	Wilde peen	1	B	2	E	3	C		
112	Witte honingklaver					3	D		
113	Witte klaver			2	E	3	E	4	
114	Wolfspoot	1	D	2	C			4	
115	Zachte dravik	1	D	2	D	3	E		
116	Zachte ooievaarsbek	1	B			3	A		
117	Zeepkruid	1	E	2	E				
118	Zomereik	1	B						
119	Zomerfijnstraal					3	A		
120	Zwart tandzaad							4	
121	Zwarte els	1	E						

In totaal zijn 121 plantensoorten waargenomen. Hoeveel soorten zijn er die in alle 3 de deelgebieden voorkomen, zeg maar de algemene soorten? Dit zijn er maar 17! Ik zeg wel algemene soorten, maar Gewoon reukgras, Kamgras en Wilde peen zijn ook weer niet zo algemeen.

	Soort	Geb. 1	aan t	Geb. 2	aan t	Geb. 3	aan t	Geb. 4	Ingezaai d
1	Gestreepte witbol	1	G	2	G	3	E	4	1
2	Gewone margriet	1	E	2	E	3	F		1
3	Gewone/Akkerhoornbloem	1	F	2	E	3	F		1
4	Gewoon biggenkruid	1	E	2	C	3	D		1
5	Gewoon reukgras	1	E	2	E	3	E		1
6	Rode klaver	1	E	2	E	3	E		1
7	Scherpe boterbloem	1	E	2	E	3	B	4	1
8	Sint Janskruid	1	E	2	C	3	D		1

9	Smalle weegbree	1	G	2	F	3	G	4	1
10	Akkerdistel	1	E	2	F	3	F	4	
11	Gekroesde melkdistel	1	C	2	E	3	E		
12	Hondsdrif	1	B	2	E	3	E	4	
13	Jacobskruiskruid	1	E	2	F	3	F	4	
14	Kamgras	1	A	2	E	3	D		
15	Timotee gras	1	E	2	C	3	D		
16	Wilde peen	1	B	2	E	3	C		
17	Zachte dravik	1	D	2	D	3	E		

Hieronder een tabel met de soorten in gebied 1 het hooiland: 52 soorten. Best goed. Hier gerangschikt op basis van mate van voorkomen. Redelijk veel soorten waarvan het aantal beperkt is (A, B en C = 6 – 25). En redelijk veel soorten die goed voorkomen maar niet overheersen (E = 51 – 500). Dit geeft een gevarieerd gezicht.

	Soort	Geb 1	aant	Geb 2	Aant	Geb 3	aant	Geb 4	ingezaaid
1	Kamgras	1	A	2	E	3	D		
2	Slipbladige ooievaarsbek	1	A						
3	Korenbloem	1	A	2	A				
4	Gelderse roos	1	B						
5	Grote berenklauw	1	B	2	A				
6	Hoge cyperzegge	1	B						
7	Hondsdrif	1	B	2	E	3	E	4	
8	Reuzenberenklauw	1	B	2	B				
9	Tijmereprijs	1	B						
10	Wilde peen	1	B	2	E	3	C		
11	Zachte ooievaarsbek	1	B			3	A		
12	Zomereik	1	B						
13	Gekroesde melkdistel	1	C	2	E	3	E		
14	Gele lis	1	C					4	
15	Kruipende boterbloem	1	C			3	C	4	1
16	Paardenbloem	1	C	2	C			4	
17	Pitrus	1	C	2	C			4	
18	Bosbies	1	D	2	F			4	
19	Greppelrus	1	D	2	B				
20	Ruige zegge	1	D	2	D			4	
21	Wolfspoot	1	D	2	C			4	
22	Zachte dravik	1	D	2	D	3	E		
23	Akkerdistel	1	E	2	F	3	F	4	
24	Amerikaanse eik	1	E	2	C				
25	Beemdgras spec.	1	E	2	E				
26	Braam spec.	1	E	2	E				

27	Gewone margriet	1	E	2	E	3	F		1
28	Gewone rolklaver	1	E			3	F	4	1
29	Gewoon biggenkruid	1	E	2	C	3	D		1
30	Gewoon knoopkruid	1	E			3	E		1
31	Gewoon reukgras	1	E	2	E	3	E		1
32	Glad walstro	1	E	2	D				1
33	Grasmuur	1	E	2	A				1
34	Grote vossenstaart	1	E						
35	Heermoes	1	E	2	E			4	
36	Jacobskruid	1	E	2	F	3	F	4	
37	Knolrus	1	E					4	
38	Kropaar	1	E	2	D				
39	Ridderzuring	1	E	2	C				
40	Rode klaver	1	E	2	E	3	E		1
41	Scherpe boterbloem	1	E	2	E	3	B	4	1
42	Sint Janskruid	1	E	2	C	3	D		1
43	Timoteegras	1	E	2	C	3	D		
44	Vogelwikke	1	E						1
45	Zeepkruid	1	E	2	E				
46	Zwarte els	1	E						
47	Gewone/Akkerhoornbloem	1	F	2	E	3	F		1
48	Hoornblad spec. (in water)	1	F						
49	Riet	1	F					4	
50	Liggende klaver	1	G			3	F	4	
51	Smalle weegbree	1	G	2	F	3	G	4	1
52	Gestreepte witbol	1	G	2	G	3	E	4	1

Gebiedsdeel 2 en 3:

De begraasde gedeelten. Ook hier op een relatief klein gebied veel voorkomende soorten, 100 in totaal: dat is veel. Zoals al eerder genoemd, de grote variatie in groeiomstandigheden doet zijn werk boven de grond. Wat ook opvalt is dat in het relatief kleine deel 3 in totaal 51 soorten voorkomen en in het grotere deel 2 in totaal 81 soorten.

Verder valt op dat er veel soorten voorkomen die van matig voedselrijke omstandigheden houden en een aantal soorten die van voedselrijke omstandigheden houden zoals Akkerdistel en Gestreepte witbol. Er is een gevaar dat bij extensieve begrazing de diversiteit gaat afnemen doordat een aantal grassen en een aantal kruiden zoals Akkerdistel en Boerenwormkruid gaan overheersen ten koste van soorten die een voedselarmere en meer "open" structuur nodig hebben. De remedie is verschrallen door maaien en afvoeren. Enkel door extensief begrazen verschrall je niet of nauwelijks. Het verschrallen door bijv. deels te maaien en af te voeren kan op verschillende manieren naast extensief begrazen. Hierbij moet de ontwikkeling van de vegetatie leidend zijn. Dus blijf goed kijken en evalueren.

Tot slot

Neem de tijd om goed te kijken in het groeiseizoen en geniet van de voorkomende soorten!

Hieronder de soorten van deelgebieden 2 en 3 (extensieve begrazing)

	Soort	Geb 1	aant	Geb 2	aant	Geb 3	aant	Geb 4	ingezaaid
1	Akkerdistel	1	E	2	F	3	F	4	
2	Amerikaanse eik	1	E	2	C				
3	Bastaardklaver			2	E				
4	Beemdgras spec.	1	E	2	E				
5	Bijvoet			2	D	3	E		
6	Boerenwormkruid			2	F	3	C	4	
7	Bosbies	1	D	2	F			4	
8	Braam spec.	1	E	2	E				
9	Canadese fijnstraal			2	E	3	B		
10	Dagkoekoeksbloem			2	B				
11	Duizendblad			2	E	3	F		1
12	Engels raigras			2	E	3	G		
13	Fluitenkruid			2	A				
14	Gekroesde melkdistel	1	C	2	E	3	E		
15	Gele waterkers			2	D				
16	Gestreepte witbol	1	G	2	G	3	E	4	1
17	Gewone ereprijs			2	D				
18	Gewone margriet	1	E	2	E	3	F		1
19	Gewone raket			2	B				
20	Gewone/Akkerhoornbloem	1	F	2	E	3	F		1
21	Gewoon biggenkruid	1	E	2	C	3	D		1
22	Gewoon biggenkruid			2	C				1
23	Gewoon langbaardgras			2	E				
24	Gewoon reukgras	1	E	2	E	3	E		1
25	Glad walstro	1	E	2	D				1
26	Glanshaver			2	F	3	B		
27	Grasmuur	1	E	2	A				1
28	Greppelrus	1	D	2	B				
29	Grote berenklaauw	1	B	2	A				
30	Grote brandnetel			2	E	3	E		
31	Grote klaproos spec.			2	D	3	C		1
32	Grote klit			2	C	3	C		
33	Grote ratelaar			2	F			4	1
34	Grote wederik			2	B				
35	Grote weegbree			2	B			4	
36	Harig wilgenroosje			2	C				
37	Hazenpootje			2	B	3	E		
38	Heermoes	1	E	2	E			4	
39	Hondsdrif	1	B	2	E	3	E	4	
40	Ijle dravik			2	F	3	E		
41	Ijle zegge			2	A				

42	Jacobskruiskruid	1	E	2	F	3	F	4	
43	Kamgras	1	A	2	E	3	D		
44	Kleefkruid			2	A				
45	Klein hoefblad			2	B				
46	Kleine klaver			2	F			4	
47	Kleine ooievaarsbek			2	C	3	E		
48	Kleine pimpernel			2	E				
49	Korenbloem	1	A	2	A				
50	Kropaar	1	E	2	D				
51	Kruldistel			2	D	3	D		
52	Late guldenroede			2	B				
53	Leeuwentand spec.			2	B				1
54	Melganzenvoet			2	C				
55	Moerasandoorn			2	D				
56	Moeras-vergeet-me-nietje			2	C				
57	Paardenbloem	1	C	2	C			4	
58	Pitrus	1	C	2	C			4	
59	Rapunzelklokje			2	A	3	A		
60	Reuzenberenklauw	1	B	2	B				
61	Ridderzuring	1	E	2	C				
62	Rietgras			2	B				
63	Ringelwikke			2	A				
64	Rode klaver	1	E	2	E	3	E		1
65	Rood zwenkgras			2	E				1
66	Ruige zegge	1	D	2	D			4	
67	Scherpe boterbloem	1	E	2	E	3	B	4	1
68	Schietwilg			2	D				
69	Sint Janskruid	1	E	2	C	3	D		1
70	Smalle weegbree	1	G	2	F	3	G	4	1
71	Speerdistel			2	C	3	D		
72	Teunisbloem spec.			2	C				
73	Timoteegras	1	E	2	C	3	D		
74	Voederwikke			2	C	3	A		
75	Watermunt			2	E			4	
76	Wilde cichorei			2	D				
77	Wilde peen	1	B	2	E	3	C		
78	Witte klaver			2	E	3	E	4	
79	Wolfspoot	1	D	2	C			4	
80	Zachte dravik	1	D	2	D	3	E		
81	Zeepkruid	1	E	2	E				
82	Alant spec.					3	A		
83	Bolderik					3	B		
84	Bosaardbei					3	C		
85	Brem					3	A		

86	Echt bitterkruid					3	A		
87	Eekhoorngras					3	E		
88	Gewone brunel					3	D		1
89	Gewone kaardebol					3	B		
90	Gewone rolklaver	1	E			3	F	4	1
91	Gewone teunisbloem					3	C		
92	Gewoon knoopkruid	1	E			3	E		1
93	Klein streepzaad					3	A		
94	Kruipende boterbloem	1	C			3	C	4	1
95	Liggende klaver	1	G			3	F	4	
96	Ruw beemdgras					3	E		
97	Slofhak					3	E		
98	Witte honingklaver					3	D		
99	Zachte ooievaarsbek	1	B			3	A		
100	Zomerfijnstraal					3	A		